

ANALIZA DRUŠTVENIH UČINAKA SMJERNICA ZA RAZVOJ POREZNE POLITIKE VEZANO UZ DRUŠTVENO PODUZETNIŠTVO

IRMO

08. studenoga 2022. godine

SUDJELOVANJEM NA RADIONICI SUDIONICI RADIONICE PRISTAJU NA FOTOGRAFIRANJE I SNIMANJE U SVRHU PROVOĐENJA PROJEKTA

Izjava o zaštiti podataka

Sudionici su upoznati da se njihovi podaci koriste isključivo u svrhu tekućeg rada CENTRA ZA RURALNI RAZVOJ CERURA HR, a na temelju Uredbi 1303/2013, 1305/2013, 1306/2013, 808/2014, 809/2014, 907/2014 i 834/2014, u skladu s propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka, posebno Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. Travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka).

Pripremljene smjernice za javne politike

- Zakonodavni okvir DP
- **Porezna politika i DP**
- Državna imovina u funkciji DP
- DP i obrazovanje
- DP i mladi
- DP, ranjive skupine i socijalne usluge
- DP u poljoprivredi
- Komunikacijski kanali DP i JP, instituti potpore

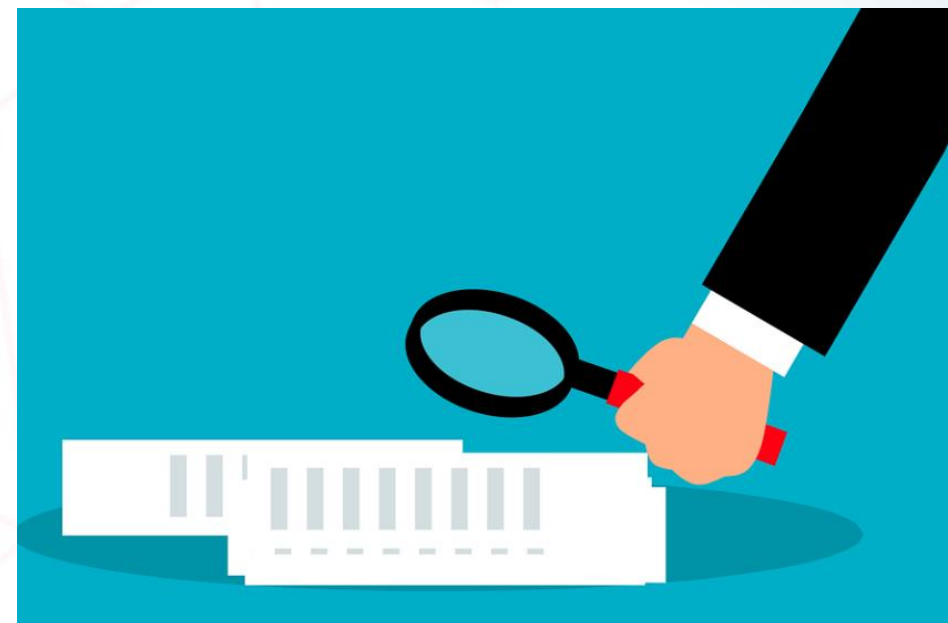
Društveni učinak

- Djelovanje javnih ili privatnih aktivnosti koje utječu na **promjenu načina života ljudi**
- Uključene su **promjene u načinu života ljudi**, učinci na zdravlje, kulturu, politiku, okoliš, prava, predviđanje željama i sl.

Analiza i procjena društvenog učinka

- predstavlja napor da se **unaprijed vrednuju i procjene društvene posljedice** (pozitivne i negativne) koje će vjerojatno slijediti iz implementacije pojedinih javnih politika, programa, mjera i aktivnosti
- analiza posljedica (pozitivnih i negativnih) na ljude koji **mijenjaju načine i obrasce života ljudi** (rad, dokolica, organizacija, međusobni odnosi, itd.)
- potreba za takvim analizama **raste s kompleksnošću modernog društva**

Cilj analize društvenih učinaka

- prikupiti relevantne **informacije** koje omogućuju uvid u **izravne i neizravne posljedice** pojedine predložene smjernice kroz obrađene kvantitativne i kvalitativne pokazatelje koji u konačnici **utječu na povećanje blagostanja zajednice u cjelini i njenog općeg prosperiteta.**

Ključna načela analize društvenih učinaka

- **Transparentnost** - sve informacije i preporuke dobivene postupkom vrednovanja dijele sa svim zainteresiranim dionicima.
- **Jasna metodologija** - slijediti jasnu metodologiju, uobičajeno se koristi kombinacija kvantitativnih i kvalitativnih analitičkih metoda.
- **Planiranje procjene** - definiranje svrhe i opsega procjene, opisivanje metoda koje će se koristiti, prikaza potrebnih resursa, vremena potrebnog za procjenu i sl.
- **Nepristranost i neovisnost** - nepristranost pridonosi vjerodostojnosti procesa procjene učinaka. Neovisnost pruža legitimitet donositeljima odluka i ograničava mogući sukob interesa različitih dionika u procesu.
- **Vidljivost i širenje rezultata** - uključiti aktivnosti informiranja i sustavno širenje informacija o očekivanjima i konačnim rezultatima intervencija u području kulturne baštine.

Koraci pri analizi društvenog učinka

1. Opis **područja/tema** na kojima se očekuje promjena
 2. Opis **okruženja** u kojem će se možda desiti promjena
- 2. Holistički pristup** procjeni
- ekonomski, ekološki, kulturni i **društveni/socijalni** elementi (procjene)
 - kvalitativni i kvantitativni elementi
3. Definiranje ključnih **dionika** - dimenzija ljudi
 4. Definiranje **vremenske** dimenzije procijene (ex ante/u tijeku/ex post) – dimenzija vrijeme

Opis učinaka

- **Vrijeme ili trajanje učinka** - početak kraj (ako je učinak završio)
- **Snaga – jačina** učinka nije stabilna varijabla i mijenja se kroz vrijeme ... treba procijeniti snagu i promjenu kroz vremenski period
- **Geografski značaj** – na kojem području učinak djeluje?
- Učinak pojedinog indikatora na **određene društvene skupine** (na neke društvene skupine određena akcija može imati u potpunosti drugačiju posljedicu)
- **Promjenjivost kroz vrijeme** – hoće li određena aktivnost kroz vrijeme dobiti drugačiji sentiment (iz pozitivnog u negativno) – npr. ulaganje u turizam lokalne zajednice može s vremenom dovesti do nezadovoljstva građana (ili neke skupine građana) turističkom ponudom i promjenom kvalitete života lokalne zajednice (npr. Zrće)

Analiza društvenih učinaka

Smjernice za razvoj porezne politike vezano uz društveno poduzetništvo

Zemlje EU-a s obzirom na **posebne porezne olakšice** za društvena poduzeća

Zemlje s posebnim poreznim olakšicama za društvena poduzeća

Austrija, Danska, Estonija, Francuska, Njemačka, Grčka, Mađarska, Irska, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovačka, Španjolska

Zemlje u kojima nema posebnih poreznih olakšica za društvena poduzeća

Belgija, Bugarska, Hrvatska, Cipar, Češka, Finska, Malta, Nizozemska, Slovenija, Švedska, Ujedinjeno Kraljevstvo

Izvor: European Commission, 2020.

- **Osnovni oblici dodatnih (posebnih) poreznih olakšica za društvene poduzetnike u zemljama članicama EU-a su sljedeći:**
 - oslobođenje od poreza na zadržanu dobit (najrašireniji oblik olakšica),
 - oslobođenje od PDV-a ili niža stopa PDV-a,
 - troškovi socijalnog osiguranja smanjeni ili pokriveni subvencijama i
 - porezna smanjenja odobrena privatnim i/ili institucionalnim donatorima.
- U zemljama sa značajnim aktivnostima društvenih poduzetnika, poput Njemačke, porezne olakšice su **društvenim poduzetnicima izrazito učinkovita mjera potpore.**
- U zemljama sa slabije razvijenim društvenim poduzetništvom i općenito slabije razvijenim neprofitnim sektorom uglavnom se **koriste porezne olakšice kojima se stimulira razvoj poduzetništva u cjelini.**

Ključne smjernice

- Razrada specifičnih poreznih olakšica i izuzetaka od naplate poreza za sve društvene poduzetnike (ako se pristupi izradi novog zakona)
- Intenzivna edukacija svih društvenih poduzetnika za korištenje postojećih instrumenata i olakšica te subvencija
- Jačanje kapaciteta društvenih poduzetnika u prikupljanju financijskih sredstva

Razrada specifičnih poreznih olakšica i izuzetaka od naplate poreza za sve društvene poduzetnike

PREDUVJET:

- **cjelovita reforma i donošenje** novog zakona kojim se regulira društveno poduzetništvo u svim pravnim oblicima u kojima se javlja (trgovačka društva, obrti, OPG-ovi, udruge, zadruge i sl.)

Razrada specifičnih poreznih olakšica i izuzetaka od naplate poreza za sve društvene poduzetnike

2. Koji dionici će osjetiti posljedice promjena?	3. Kroz koje kanale će dionici osjetiti promjena		4. Koji je očekivani smjer i snaga utjecaja?
<ul style="list-style-type: none"> - Društveni poduzetnici - JLPS - Resorna ministarstva 	<p>Izravno</p> <p>Smanjenje troškova društvenim poduzetnicima</p>	<p>Neizravno</p> <p>Mogućnost dodatnog zapošljavanja</p> <p>Cijene proizvoda društvenih poduzetnika su konkurentne na tržištu</p>	<p>Snažan pozitivan utjecaj na razvoj društvenog poduzetništva kroz porezno rasterećenje, omogućavanje intenzivnijih ulaganja, novih zapošljavanja i sl.</p>
5. Dionici - pozitivan utjecaj ili protivljenje smjernici			
Društveni poduzetnici	- pozitivan utjecaj		
JLPS	- moguće protivljenje (smanjenje proračunskih prihoda)		
Resorna ministarstva	- moguće protivljenje (smanjenje proračunskih prihoda)		

Razrada specifičnih poreznih olakšica i izuzetaka od naplate poreza za sve društvene poduzetnike

6. Koji je izvor informacija za analizu društvenih utjecaja ove smjernice?

Zakonodavni okvir, proračuni na državnoj i lokalnoj razini, Porezna uprava, FINA

7. Vremenski rok za provedbu smjernice: kontinuirano

8. Koji se najznačajniji rizici mogu očekivati vezano uz predloženu smjernicu? Koja je njihova vjerojatnost i očekivani opseg ?

Vrsta/priroda rizika	Vjerojatnost	Jačina utjecaja
Politički rizici : Izostanak političke podrške	Srednja	Velika
Ekonomski rizici: Smanjenje proračunskih prihoda	Srednja	Srednja

Intenzivna edukacija svih društvenih poduzetnika za korištenje postojećih instrumenata i olakšica te subvencija

- Ukoliko se **ne donese novi zakon o društvenom poduzetništvu** ključni iskoraci bi bili u intenzivnoj **edukaciji** svih društvenih poduzetnika za korištenje postojećih instrumenata i olakšica te subvencija u svom radu.
- **Prijedlozi tema za edukaciju:**
 - finansijsko i porezno opismenjavanje društvenih poduzetnika
 - edukacije u pripremi i provedbi projekta financiranih sredstvima Europske unije
 - edukacije o ostalim izvorima financiranja društvenih poduzetnika poput modela javno privatnog partnerstva, kampanja prikupljanja finansijskih sredstva i ostalih hibridnih modela poslovanja

Intenzivna edukacija svih društvenih poduzetnika za korištenje postojećih instrumenata i olakšica te subvencija

2. Nositelj aktivnosti: Ministarstvo rada i socijalne skrbi u suradnji sa ministarstvom financija

3. Koji dionici će osjetiti posljedice promjena ?	4. Kroz koje kanale će dionici osjetiti promjene?		5. Koji je očekivani smjer i snaga utjecaja?
<ul style="list-style-type: none"> - Društveni poduzetnici - JLPS 	Izravno Bolja koordinacija Bolji rezultati rada društvenih poduzetnika	Neizravno Dostupnost dobara Zapošljavanje novih kadrova Cijene proizvoda društvenih poduzetnika su konkurentne	Ključno je osigurati informacije društvenim poduzetnicima o mogućim poreznim olakšicama i subvencijama za njihovo poslovanje.

6. Dionici - pozitivan utjecaj ili protivljenje smjernici

Društveni poduzetnici	- pozitivan utjecaj
Šira javnost	- pozitivan utjecaj
JLPS	- pozitivan utjecaj

Intenzivna edukacija svih društvenih poduzetnika za korištenje postojećih instrumenata i olakšica te subvencija

7. Koji je izvor informacija za analizu društvenih utjecaja ove smjernice?

Izveštaji resornih ministarstava, JLPS i društvenih poduzetnika , izvještaji s održanih edukacija

8. Vremenski rok za provedbu smjernice: kontinuirano

9. Koji se najznačajniji rizici mogu očekivati vezano uz predloženu smjernicu? Koja je njihova vjerojatnost i očekivani opseg ?

Vrsta/priroda rizika	Vjerojatnost	Jačina utjecaja
Politički rizici : Izostanak političke podrške	Srednja	Velika
Ekonomski rizici: Nedostatak sredstava za edukacije	Srednja	Velika
Institucionalni rizici: Opterećenost drugim poslovima ključnih dionika pa izostanak vremena za edukacije	Srednja	Veliki

Jačanje kapaciteta društvenih poduzetnika u prikupljanju financijskih sredstva

- Društveni poduzetnici ne poznaju ni različite izvore financiranja svojih aktivnosti, slabe su vještine pripreme projektnih prijava.
- Nedostatak pristupa financijama i dalje se smatra jednom od najznačajnijih prepreka za pokretanje, održivost i rast društvenih poduzeća u RH.
- Među ključnim izazovima na strani potražnje i ponude na financijskom tržištu društvena poduzeća posebno ističu činjenicu da donatori i investitori najčešće ne razumiju njihovu misiju i poslovne modele.
- Dosadašnja praksa jest da društvena poduzeća imaju poprilično zatvoren pristup financiranju iz vanjskih izvora.

Jačanje kapaciteta društvenih poduzetnika u prikupljanju financijskih sredstva

2. Nositelj aktivnosti: Ministarstvo rada i socijalne skrbi u suradnji sa obrazovnim institucijama

3. Koji dionici će osjetiti posljedice promjena ?	4. Kroz koje kanale će dionici osjetiti promjene?		5. Koji je očekivani smjer i snaga utjecaja?
<ul style="list-style-type: none"> - Društveni poduzetnici - Obrazovne institucije - Mediji 	Izravno Bolji rezultati rada društvenih poduzetnika	Neizravno Dostupnost različitih izvora financiranja Zapošljavanje novih kadrova Cijene proizvoda društvenih poduzetnika su konkurentne	Ključno je ojačati kapacitete društvenih poduzetnika u prikupljanju financijskih sredstva za svoj rad.

6. Dionici - pozitivan utjecaj ili protivljenje smjernici

Društveni poduzetnici	- pozitivan utjecaj
Šira javnost	- pozitivan utjecaj
JLPS	- pozitivan utjecaj
Resorna ministarstva	- pozitivan utjecaj

Jačanje kapaciteta društvenih poduzetnika u prikupljanju financijskih sredstva

7. Koji je izvor informacija za analizu društvenih utjecaja ove smjernice?

Izveštaji resornih ministarstava, JLPS i društvenih poduzetnika , izvještaji s održanih edukacija

8. Vremenski rok za provedbu smjernice: kontinuirano

9. Koji se najznačajniji rizici mogu očekivati vezano uz predloženu smjernicu? Koja je njihova vjerojatnost i očekivani opseg ?

Vrsta/priroda rizika	Vjerojatnost	Jačina utjecaja
Politički rizici : Izostanak političke podrške	Mala	Velika
Ekonomski rizici: Nedostatak sredstava za edukacije	Srednja	Velika
Institucionalni rizici: Opterećenost drugim poslovima ključnih dionika pa izostanak vremena za edukacije	Srednja	Veliki

Anketa za provjeru učinaka

- rujan / listopad 2022. godine

- 188 ispitanika iz cijele Hrvatske

Analiza društvenih učinaka DP I POREZNA POLITIKA	Jak utjecaj	Srednji utjecaj	Slabi utjecaj
Daljnja razrada specifičnih poreznih olakšica i izuzetaka od naplate poreza za sve društvene poduzetnike	65,96%	24,47%	9,57%
Intenzivna edukacija svih društvenih poduzetnika za korištenje postojećih instrumenata i olakšica te subvencija	77,13%	11,70%	11,17%
Jačanje kapaciteta društvenih poduzetnika u prikupljanju financijskih sredstva	73,40%	16,49%	10,11%

Hvala na pažnji!
sanja.tisma@irmo.hr